

Wstęp

SZANOWNI PAŃSTWO

Pierwsze w 2024 roku wydanie półrocznika Wydziału Nauk Społecznych i Sztuki Akademii Nauk Stosowanych w Nowym Sączu „Eruditio et Ars” otwiera artykuł Marka Mierzyńskiego *Filozoficzno-społeczne inspiracje współczesnej pedagogiki*, w którym autor stwierdza, że „edukacja staje współcześnie w obliczu trudnych i doniosłych wyzwań, polegających na stworzeniu nowego modelu szkoły reprezentującej wartości oraz ideały społeczeństwa informacyjnego opartego na wiedzy”. Dodatkowo badacz stawia pytania „Jak uchronić wartości narodowe, a jednocześnie przystosować mentalność młodego pokolenia do dziedzictwa europejskiego? oraz „Jak w dobie globalizacji zachować własną tożsamość w obliczu tworzącej się ponadnarodowej tożsamości Europejczyków?”.

Mikołaj Kabała w tekście *Inklinacja systemów sztucznej inteligencji na ataki adwersyjne w logistyce humanitarnej* zauważa, że „nieustanny rozwój technologii sztucznej inteligencji (AI) i jej obecności w logistyce humanitarnej kreuje obietnicę »lepszego jutra«, w którym wszelkie wsparcie może być dostarczane sprawniej, precyzyjniej i efektywniej”. Ale czy to oznacza, że jesteśmy w pełni bezpieczni? Autor konkluduje, że „świadomi potencjału tkwiącego w sztucznej inteligencji, stajemy u progu nowej ery, gdzie granice między technologią a humanitaryzmem mocno się zacierają, a maszyny współtworzą lepszą przyszłość dla całej ludzkości”.

Tematyki jak najbardziej na czasie, zważywszy na trwający konflikt wojenny Ukrainy z Rosją, podjął się również Maciej Ignatowski w artykule *Analiza wybranych wątków rosyjskiego przekazu medialnego w kontekście psychologii społecznej*. Píše tak: „Można się spotkać z interpretacjami, że w Rosji ma miejsce »ekstremalna polityka walki o duszę«. Niektórzy analitycy wskazują na fakt, że podejmowane są próby przekształcenia systemu wartości społeczeństwa, w którym to celu wojna w Ukrainie postrzegana bywa jako użyteczne ku temu narzędzie”.

Kwestią niezwykle poważną zajęła się w swym opracowaniu *Mechanizmy obronne jako reakcja na traumatyczne wydarzenia przedstawione w grach komputerowych* także Nadia Bigos, pisząc o traumie jako zjawisku coraz częściej występującym we współczesnym świecie, dotyczącym ludzi na wszystkich kontynentach. Wiąże się ona z trudnymi przeżyciami i doświadczeniami człowieka i zostawia ślad na jego psychice, czemu towarzyszy później długo ciągnący się stres pourazowy (PTSD), objawiający się w różny sposób. Przybliżenie skomplikowanej problematyki traumy

w formie gry komputerowej okazało się trafnym pociągnięciem metodologicznym, nowatorsko ilustrującym trudności, z jakimi muszą się borykać ludzie młodzi, dotknięci tą przypadłością.

Na koniec nieskromnie zachęcam Państwa do lektury tekstu *Co z tą ortografią? O trudnościach w jej opanowaniu i szukaniu rozwiązań na przyszłość*. Z przykrością konstatuję w nim, że duża część użytkowników polszczyzny, głównie młodych, nie zna w wystarczający sposób wszystkich prawideł związanych ze współczesną ortografią albo je świadomie lekceważy. Po części winię za ten stan rzeczy kodyfikatorów i normatywistów, którzy nie garną się do reformowania polskiej pisowni, choć występuje w niej wiele niezyciowych przepisów i niekonsekwencji. W artykule omawiam wybrane zagadnienia, odwołując się do historii ortografii, wskazując na jej słabe strony i próbując znaleźć sensowne wyjście z patowej sytuacji, w jakiej znalazła się współcześnie rodzima pisownia.

Z przyjemnością odnotowuję fakt, że grono zacnych PT Recenzentów naszego półrocznika powiększyło troje naukowców: dr hab. Monika Kotowska, prof. UWM, z Olsztyna, dr hab. Stanisław Milewski, prof. UG, z Gdańska i dr hab. Piotr Nowakowski, prof. UR, z Rzeszowa.

Miłej lektury

redaktor naczelny
„Eruditio et Ars”
Wydział Nauk Społecznych i Sztuki
Akademia Nauk Stosowanych
w Nowym Sączu

Sprostowanie

W numerze listopadowym 2/2023 (7) półrocznika Wydziału Nauk Społecznych i Sztuki Akademii Nauk Stosowanych w Nowym Sączu „Eruditio et Ars” wydrukowaliśmy tekst pt. *Modern Determinants of Change Management in the System of General Secondary Education in Ukraine (Współczesne uwarunkowania zarządzania zmianą w systemie szkolnictwa średniego ogólnokształcącego w Ukrainie)* i przypisaliśmy jego autorstwo Oksanie Bodnar. Okazało się, że współautorką tej interesującej publikacji była Oksana Horishna, absolwentka Tarnopolskiego Eksperymentalnego Instytutu Kształcenia Pedagogicznego, magister języka i literatury angielskiej, języka niemieckiego i literatury obcej, ekspert w dziedzinie zapewniania jakości edukacji w Departamencie Państwowej Służby Jakości Edukacji w obwodzie tarnopolskim. Niedawno decyzją Rady Naukowej Uniwersytetu Zarządzania Edukacją Oksana Horishna uzyskała stopień doktora filozofii w dziedzinie wiedzy *edukacja/ pedagogika*, specjalność *edukacyjne nauki pedagogiczne*. Biegłe włada językiem angielskim, a także językiem niemieckim i polskim na poziomie podstawowym. Oksana Horishna bierze udział w konferencjach naukowych w Ukrainie i za granicą oraz publikuje teksty w monografiach zbiorowych i artykuły w czasopismach krajowych i międzynarodowych.

Za to niedopatrzenie serdecznie przepraszamy.

Maciej Malinowski
redaktor naczelny „Eruditio et Ars”

Nowy Sącz, 30 kwietnia 2024 r.

Rectification

In the November issue 2/2023 (7) of the semi-annual „Eruditio et Ars” we published a text titled: *Modern Determinants of Change Management in the System of General Secondary Education in Ukraine* and we attributed its authorship to Oksana Bodnar. It turned out that the co-author was Oksana Horishna, a graduate of the Ternopil Experimental Institute of Pedagogical Education, master’s degree in english language and literature, german language and foreign literature, expert in the field of quality assurance of education at the Department of the State Education Quality Service in the Ternopil region. By decision of the Scientific Council of the University of Educational Management, Oksana Horishna recently obtained the degree of Doctor of Philosophy in the field of education/ pedagogy, specializing in educational pedagogical sciences. He is fluent in English, as well as German and Polish at a basic level. Oksana Horishna participates in scientific conferences in Ukraine and abroad and publishes texts in collective monographs and articles in domestic and international journals.

We sincerely apologize for this oversight.

Maciej Malinowski
editor-in-chief of „Eruditio et Ars”

Nowy Sącz, April 30, 2024